

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ สัมฤทธิ์ผลของการฝึกอบรมการผสมปุ๋ยของเกษตรกร
อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางวัฒนา ทาปลุก

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สุทธสุภา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุณหญิง ณ ลำปาง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป กชศิลา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฤษิน ศรีมงคล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ สัมฤทธิ์ผลของการอบรมการผสมปุ๋ย และความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรม การผสมปุ๋ยเคมี กับลักษณะส่วนบุคคลต่าง ๆ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การใช้ปุ๋ยเคมี การถือครองที่ดิน รายได้ในรอบปีของเกษตรกร แรงงานในครอบครัว และ การได้รับข่าวสาร

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ เช่น ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติไค - สแควร์ (χ^2) และค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย (WMS)

จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรหมู่บ้าน มีอายุเฉลี่ย 42.46 ปี ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จบชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป.4) มีประสบการณ์ในการใช้ปุ๋ยเคมีมาก่อน เกษตรกรส่วนมาก มีที่ดินเป็นของตนเอง ขนาดที่ดินทำกิน เท่ากับ 7.87 ไร่ โดยเฉลี่ย รายได้ในรอบปี เท่ากับ 81,397.59 บาท แรงงานในครัวเรือน จะมี 2 คน เป็นส่วนมาก พืชที่ปลูกในรอบปี ได้แก่ ข้าว และ ถั่วเหลือง ซึ่งเป็นพืชหลักของเกษตรกรในอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ แหล่งที่จำหน่ายปุ๋ยที่เกษตรกรใช้บริการมากที่สุด คือร้านค้าเอกชน ข่าวสารที่เกษตรกรได้รับจะมาจากเจ้าหน้าที่ทางราชการ

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประสบการณ์ในการใช้ปุ๋ยเคมี และ ขนาดของฟาร์ม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับสัมฤทธิ์ผลในการฝึกอบรมการใช้ปุ๋ยเคมี ส่วนอายุ การศึกษา , สภาพการถือครองที่ดิน , รายได้ , ชนิดพืชที่ปลูก , แหล่งแม่ปุ๋ย และแหล่งข่าวสาร ไม่มี ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด เพราะฉะนั้นต่อไปควรจะฝึกอบรมเกษตรกรที่มี ประสบการณ์ในการใช้ปุ๋ยเคมีและมีฟาร์มขนาดเล็ก จึงจะทำให้การฝึกอบรมมีความสำเร็จมากขึ้น

การสัมฤทธิ์ผลของการฝึกอบรมการผสมปุ๋ยเคมีใช้เองนั้น ปรากฏว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ (77 %) มีการผสมปุ๋ยเคมีใช้เองหลังการฝึกอบรม นับว่าการฝึกอบรมครั้งนี้ได้รับความสำเร็จพอสมควร.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Independent Study Title   Effectiveness of the Training on Fertilizer Mixing for
Farmers in Mae Rim District , Chiang Mai Province.

Author   Mrs. Wattana Thapook

M.S (Agriculture)   Agricultural Extension.

Examining Committee:

    Assoc. Prof. Dr. Paiboon Suthasupa Chairman

    Asst. Prof.   Dusdee Nalampang Member

    Asst. Prof.   Prateep Kochsila   Member

    Asst. Prof.   Katin Srimongkol Member

Abstract

The objectives of this research were to study the effectiveness of the training on fertilizer mixing for farmers and to analyze the relationship between effectiveness of training and independent variables including sex, age, education, fertilizer use experience, land tenure, farm size , income, family members and information acquisition

Data analysis was done by Percentage , Frequencies, Arithmetic Mean , Standard Deviation , Chi - Square test and Weight Mean Score.

From research findings, it was found that farmers had an average age of 42.46 years. Most of them were male and finished prathom 4 and had experience of using fertilizer before. Their farm size was 7.87 rais on average with an average income of 81,397.59 Bath per year and with family member of 2 persons. Farmers mostly planted rice and soybean which were popular crops in Mae Rim district. Their source of fertilizer was derived from private shop while source of information mostly came from other related government agencies.

From hypothesis testing, fertilizer use experience and farm size were related to the effectiveness of training. There for it is recommended that in the subsequent training, male farmer's with small farm size and fertilizer use experience should be taken into continuation. As for the effectiveness of training, the majority of farmers (77 percent) adopted fertilizer mixing after training, indicating that the output of this training successful was to some extent.